

Z OBSAHU	Usmívejte se na ty, kdo opovrhují vaší chudobou, a modlete se za ně	04
	Mučedníci nacismu: Katoličtí odpírači vojenské služby	06
	Vrátit Boha do středu liturgie. Rozhovor s kardinálem Robertem Sarahem	08
	Řeknu vám, kdo zavírá ženy do basy. Nelehký úděl pro-life aktivistů	11

TRADICE OTCŮ

Z listu svatého biskupa
a mučedníka Ignáce
Antiochijského Magnesijským
(† po roce 107)

Kdyby Bůh jednal jako my, už bychom nebyli. Protože jsme se stali jeho učedníky, naučme se podle křesťanství žít. Kdo se nazývá jinak než tímto jménem, není Boží. Odstraňte tedy ten špatný kvas, který zastaral a zkysl, a proměňte se v nový, kterým je Ježíš Kristus. Osolte se jím, aby se nikdo z vás nezkalil, protože zápach by vás usvědčil.

Chci vás, moji drazí, chránit, abyste neupadli do osidel nicotného učení, ale byli dokonale poučeni o narození, utrpení a zmrtvýchvstání, které se stalo v době vlády Poncia Piláta; opravdu a jistě se narodil, trpěl a vstal z mrtvých Ježíš Kristus, naše naděje. Od ní kéž se nikdo z vás neodvrátí.

Snažte se upevnit v učení Pána i apoštolů, aby všechno, co děláte, prospívalo tělu i duchu, víře i lásce, v Synu a Otcí a v Duchu, na počátku a na konci, s vaším nejctihodnějším biskupem a s důstojně uvitým duchovním věncem vašeho kněžstva i bohumilých jáhnů. Buďte poddáni biskupovi a sobě navzájem, jako Ježíš Kristus v těle svému Otcí a apoštolové Kristu i Otcí i Duchu, abyste byli v jednotě tělesné i duchovní.

Protože vím, že jste plni Boha, napomenul jsem vás krátce. Pamatujte na mne ve svých modlitbách, abych dospěl k Bohu, a na Církev v Sýrii – podle níž nejsem hoden se nazývat; velmi potřebuji vaši modlitbu a lásku, sjednocené v Bohu – aby se Církev v Sýrii skrze vás dostalo vláhy. Buďte silní v Boží svornosti a mějte nerozdílného ducha, jímž je Ježíš Kristus.

Marie Magdalena. Foto: Flickr, jimiforest (CC BY-NC-ND 2.0)

První svědek Vzkříšeného

Marie Magdalena byla jedna z prvních žen, které šly za Ježíšem. Po celá staletí vznikala na téma jejího života řada různých legend. Do dnešního dne v ní lidé vidí nevěstku, která svými slzami obmyla Ježíšovy nohy.

V evangeliích ji poznáváme jako ženu, kterou Ježíš uzdravil od sedmi zlých duchů. Po tomto osvobození pak spolu s dalšími ženami doprovázela Ježíše během jeho veřejného působení. Všichni evangelisté shodně píší, že viděla Ježíšova muka, byla přítomna jeho pohřbu a jako první spatřila Krista zmrtvýchvstalého. Tolik tedy Písmo svaté.

V malířství je zobrazována jako kacířnice. Jejími neoddělitelnými atributy jsou lebka a kříž. Ten první symbolizuje pomíjivost světa. Umělci nám ji ukazují jako pěknou, mladou ženu. Její tvář je

obvykle smutná a zamyšlená, oči se dívají do neznámých dálek a ruce jsou složené k modlitbě. Kým může být Marie Magdalena pro nás? Proč si ji připomínáme až dodnes?

Z evangelií víme, že byla v minulosti posedlá. Její tělo ovládal démon, který jí chtěl znemožnit spojení s Bohem a způsobit duchovní smrt. Je možné, že právě kvůli posedlosti byla tato žena vyloučena ze společnosti. Okamžik osvobození od zlých duchů pro ni znamenal nové narození. Její Učitel z Nazareta, který ji uzdravil, jí dal novou šanci. Od toho okamžiku se celá oddala tomu, jenž změnil její život. Sloužila mu tak, jak nejlépe uměla. Doprovázela ho až do konce. Viděla jeho utrpení a plakala nad jeho strašným umučením a pokořením. A pak

Dokončení na str. 3

Kardinál Robert Sarah káže při mši svatě slavené v rámci konference *Sacra liturgia*
Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

Kardinál Sarah: služme mši čelem k východu a přijímejme eucharistii vkleče

Ve svém projevu na konferenci o liturgii v Londýně kardinál Robert Sarah, po papeži Františkovi nejvyšší katolická autorita v tomto oboru, požádal všechny biskupy a kněze, aby si osvojili odvěkou orientaci při mši, kdy kněz společně se shromážděnými laiky stojí čelem ke svatostánku, a nikoli směrem k lidu. Vyzval, aby tato orientace byla zaváděna od letošního Adventu, který začíná 27. listopadu. Během téže přednášky kardinál Sarah vyzval všechny katolíky, aby přijímali eucharistii vkleče. Prefekt vatikánské kongregace pro bohoslužbu prozradil, že ho papež František požádal, aby „pokračoval v liturgickém díle, které započal papež Benedikt“.

Kardinál Sarah poděkoval za mnohá slavení liturgie, která jsou vedena zbožně a oslavují Boha, ale postěžoval si také na řadu liturgických nešvarů v Církvi. „V posledních desetiletích,“ poznamenal, „jsme viděli mnohá liturgická slavení, kde byli lidé, osobnosti a lidské úspěchy stavěny natolik do popředí, že téměř vyloučili Boha.“

Vyzval k hojnému přijímání tradiční latinské mše a také podpořil tradiční praktiky, které již dříve navrhl papež Benedikt, včetně užívání latiny při nové mši, přijímání eucharistie vkleče a zpěvu gregoriánského chorálu. „Musíme zpívat posvátnou liturgickou hudbu, ne pouze zbožné skladby nebo, ještě hůře, světské písně,“ řekl. „Koncil nikdy nezamýšlel, že by se měl římský ritus slaviv výhradně v lidovém jazyce. Hodlal však umožnit jeho častější používání, zejména při čteních.“

Kardinál také zdůraznil obrovskou zodpovědnost kněží vzhledem k eucharistii. „My kněží, my biskupové neseme velkou odpovědnost,“ řekl. „Jak náš dobrý příklad buduje dobrou liturgickou praxi; jak naše nedbalost nebo přečiny poškozují Církev a její posvátnou liturgii!“ Varoval spolubratry v kněžské službě: „Vyvarujme se pokoušení liturgické lenosti, protože to je pokušení od ďábla.“

LifeSiteNews

Pochod na protest proti předefinování manželství

Národní organizace pro manželství (NOM) uspořádala 25. června Pochod pro manželství u příležitosti výročí rozhodnutí Nejvyššího soudu v případě Obergefell v. Hodges, kterým byly zrušeny státní zákony, jež uznávaly manželství jako svazek mezi mužem a ženou.

Účastníci se shromáždili u Kapitolu a pochodovali k budově Nejvyššího soudu „na protest proti nelegitimnímu předefinování manželství prostřednictvím zákonů naší země“, uvedla NOM.

„Protestujeme také proti nezákonnému a pobuřujícímu pokusu prezidenta Obamy předefinovat gender,“ píše se v prohlášení NOM. „A budeme požadovat, aby Kongres přijal zákony na ochranu zastánců manželství před diskriminací a pronásledováním ze strany vlády.“

Marriage Unique for a Reason, iniciativa biskupské konference Spojených států, povzbudila k účasti katolíky, když ve svém prohlášení před pochodem napsala, aby „zvážili účast na Pochodu pro manželství 2016, a dosvědčili tak trvalý význam skutečného manželství“.

Zoufalství války a Boží útěcha

„Aleppo už je opětovně řadu dní ostřelováno a nevíme, co se bude dít,“ informuje agenturu *Fides* (11. 7.) biskup chaldejské církve a předseda syrské Charity Antoine Audo. „V noci nemůžeme spát. Také naši katedrálu zasáhl dělostřelecký granát – jeden člověk zemřel a tři byli zraněni.“ Podle chaldejského biskupa jde o reakci na operaci vládního vojska, které dobylo zpět takzvanou „hradní cestu“, čímž odřízlo nepřátelskou stranu (takzvané povstalce a džihádisty) od Turecka.

Kromě strachu a sčítání nových obětí syrský jezuita upozorňuje na houževnaté známky víry v situaci, kterou označuje za „tajemný a podivuhodný paradox“. „Na jedné straně se všichni souží tím, co se děje, na druhé straně se však mnozí lidé i za těchto podmínek scházejí ke slavení svátostí a modlitbě, sdílejí ducha naděje a milosrdenství. Hnutí fokoláre zorganizovalo duchovní obnovu, jíž se účastnilo dvě stě lidí a deset kněží, ve městě Tartus se koná formační setkání 175 zaměstnanců a dobrovolníků syrské Charity. Je to skutečný paradox, který budí úžas a vypovídá o tajemství – na jedné straně zoufalství války, na druhé Boží útěcha,“ uzavírá biskup Audo.

RaVat

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

CC

Papež František na setkání s bezdomovci

Ve středu 6. července přivítal papež František v aule Pavla VI. skupinu asi 200 bezdomovců, sociálně a ekonomicky marginalizovaných lidí z Francie, které přivedl francouzský primas, lyonský arcibiskup, kardinál Philip Barbarin, spolu s dalšími průvodci a členy hnutí *ATD Quart monde*. Přišli z různých diecézí lyonské provincie.

Poutě zorganizovalo hnutí Přátel otce Josepha Wresinského (Jozef Wrzesiński), francouzského diecézního kněze polského původu, který žil v letech 1917–1988 a věnoval se chudým lidem a těm, kteří žili na okraji společnosti. Založil charitativní hnutí *ATD Čtvrtý svět*, jak jeho zakladatel souhrně označoval svět chudoby (*Agir Tous pour la Dignité Quart monde*). Tato organizace přináší pomoc chudým na celém světě a v sedmdesátých letech se jí dostalo poradního statusu u OSN v New Yorku, Mezinárodního úřadu práce v Ženevě, při UNESCO v Paříži a při Radě Evropy ve Štrasburku. V jeho domovské diecézi Soissons byl roku 1997 zahájen beatifikační proces, který od roku 2010 pokračuje na vatikánské Kongregaci pro svatoření. Poutě bezdomovců do Říma byla pořádána u příležitosti blížícího se 100. výročí narození tohoto kněze.

V aule Pavla VI. představil poutníky kardinál Barbarin a papež František se s každým osobně pozdravil. V promluvě zmínil, že chudí jsou pokladem Církve, vyzval přítomné k odvaze a naději a svěřil jim poslání modlitby – za obrácení těch, jimž je adresováno Kristovo „Běda!“. Text promluvy přinášíme v tomto čísle na straně 4.

RaVat

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

Dokončení ze str. 1

přišla pod kříž. Viděla Kristovu agónii i smrt. Zdálo se, že už nikdy nezapomene na pohled na umučené Kristovo tělo. Po pohřbu pak ještě dlouho seděla u jeho hrobu. Její jednání svědčilo o jednom – milovala Ježíše, byla oslněna jeho milosrdenstvím, uchválena jeho učením a fascinována Boží mocí. Nerozuměla všemu, ale důvěřovala. Zdálo se, jako by smrt jejího Mistra vymazala vše, co bylo dosud v jejím srdci vybudováno.

Ježíš však její věrnost bohatě odměnil. Marie Magdalena jako první viděla prázdný hrob a pocítila nejprve strach a beznaděj. Před třemi dny ztratila svého Mistra, a nyní dokonce nemůže ani nabalzamovat jeho tělo. Tuto situaci nejkrásněji popisuje svatý Jan. Maria vidí u prázdného hrobu jakousi postavu, „zahradařníka“, a v šoku z toho, co se stalo, ho prosí, aby jí řekl, kde je Ježíšovo tělo. Chce ho uložit zpět do hrobu. Teprve když slyší známý hlas, poznává, že je to Kristus. Oslovuje ho „Rabboni“, slovem, které vyjadřuje její velkou lásku a radost. Neodmítá, když jí Ježíš posílá za učedníky. Bez zastavení běží do večeradla a čeká, co jedenáct mužů řekne na její zprávu.

V breviáři je nazvána první zvěstovatelkou velikonoční radosti. Když jí Ježíš zavolal jménem, znamenalo to pro ni počátek nové misie, kterou měla v životě vykonat. Stačilo, že slyšela „Marie!“, a všechno bylo jasné. Láska jí znovu dala křídla a nedovolila, aby zůstala nečinnou. Jedno krátké zavolání setřelo slzy z očí a do srdce té, která tolik milovala, vlilo radost. Ve filmu *Umučení Krista* je Marie Magdalena zobrazena jako nevěstka, ale to není to nejdůležitější. Je třeba si připomenout scénu, kdy k ženě ležící na zemi přichází Ježíš, napřahuje k ní ruce a pomáhá jí vstát. Velmi podobné to mohlo být v tom okamžiku, kdy ji osvobodil z posedlosti. Z dřívějších evangelních zpráv víme, že člověk po osvobození od zlých duchů zůstal velmi unavený a slabý. Pravděpodobně tomu tak bylo i u Marie. Ježíš jí podal svou dlaň, aby mohla jít za ním a vidět, jak se naplňuje Boží plán spásy.

A podobně je to s námi. Kristus nás při každé svátosti smíření osvobozuje od našich hříchů, odpouští naše zlé jednání a nabízí možnost začít znovu. Slovy kněze „jdi v pokoj“ nás zve k tomu, abychom se stali lepšími. Jeden kněz k těmto slovům ještě vždy dodával: „Jdi v pokoj a buď šťastný.“

P. Maciej Tomasz Goździk
Přeložila Zdeňka Rybová

SLOVO KNĚZE

Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že když jsi tyto věci skryl před moudrými a chytrými, odhalil jsi je maličkým; ano, Otče, tak se ti zalíbilo. Všechno je mi dáno od mého Otce. A nikdo nezná Syna, jenom Otec, ani Otce nezná nikdo, jenom Syn a ten, komu to chce Syn zjevit (Mt 11,25–27).

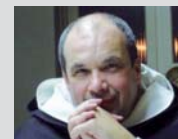
Pánova slova. Nejprve modlitba a pak hluboké sdělení. Největší věci jsou odhalovány maličkým a Pán za to velebí svého Otce. Vidím v tom jistě naplnění Jakubovy citace z knihy Přísloví: *Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost* (Jak 4,6). Kdo je maličký, pokorný, ten je naladěný na „Boží vlnu“. Je schopen zachytit, co Bůh zjevuje, a vnořit se do Božích tajemství. U něho též nehrozí, že by Božím slovem manipuloval a přizpůsoboval si ho k svému vyvýšení.

Kdo si však zakládá na své chytrosti, snadno přehlédne Boží pozvání. Zdá se mu, že Boha příliš nepotřebuje. Sám ví nejlépe, jak se věci mají. Zůstává však na povrchu a hlubina Boží je mu uzavřena. Se svou „pravdou“ je sám sobě bohem. Namlouvá si, že je nezávislý a že realizuje lidskou důstojnost, a přitom se velmi mylí a nesměřuje k poslednímu cíli.

Panna Maria je krásným příkladem maličké služebnice, které bylo dáno všechno. Ona nepomýšlela na vysoké věci. Zasvětila se Pánu a chtěla mu zcela náležet a sloužit ve skrytosti. A Bůh vyšel vstříc jejímu pokornému otevřenému srdci, naplnil její nitro světlem a právě v ní se stal Boží Syn člověkem.

Můžeme se inspirovat Mariinou pokorou, čistotou a oddaností a snažit se ji napodobit. Věřím, že pak i nám dá Bůh světlo, abychom lépe poznávali Otce, kterého nám zjevuje Syn. A díky tomuto odhalení pak můžeme vstoupit i pokročit do lásky Nejsvětější Trojice.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svaté Zdislavy

USMÍVEJTE SE NA TY, KDO OPOVRHUJÍ VAŠÍ CHUDOBOU, A MODLETE SE ZA NĚ

Promluva papeže Františka k marginalizovaným lidem

Draží přátelé, moc rád vás vítám! Ať už je jakákoli vaše situace, váš osud a tíže, kterou nesete, shromažďuje nás kolem sebe Ježíš. Právě tato schopnost spojovat je Ježíšovi vlastní! On přijímá každého takového, jakým je. V něm jsme bratři a já bych rád, abyste pocítili, že jste vítáni. Vaše přítomnost je důležitá pro mne, a důležité je také to, že jste doma.

Spolu s těmi představiteli, kteří vás doprovázejí, vydáváte touto společnou poutí krásné svědectví evangelnímu bratrství. Vlastně se doprovázíte vzájemně. Jedni velkodušně pomáháte druhým, poskytli jste si zdroje a čas, abyste mohli přijít, a dáváte jim, nám a mně samotnému Ježíše.

Pohrdání a opomíjení jsou v srdci Církve

Proto se Ježíš, který chtěl sdílet vaši situaci, z lásky stal jedním z vás: pohrdaným a opomíjeným, někým, s kým se nepočítá. Když se vám stane, že to zakoušíte, nepamínejte, že také Ježíš zakoušel totéž. To je důkaz, že jste v jeho očích drahocenní a že je vám nablízku. *Jste v srdci Církve*, jak říkával otec Joseph Wresinski, protože Ježíš dával ve svém životě vždycky přednost lidem, kteří byli jako vy a žili v podobných situacích.

A Církev, která miluje a volí to, co miloval a volil Ježíš, nemůže zůstat v klidu, dokud nedostihne všechny, kteří zakoušejí odmítání a odepisování a s nimiž nikdo nepočítá. *V srdci Církve* nám umožňujete setkat se s Ježíšem, protože o něm promlouváte ani ne tak slovy, jako spíše svým životem. Dosvědčujete význam malých gest, kterých je schopen každý a která přispívají k vytváření pokoje a připomínají nám, že jsme bratři a že Bůh je Otcem nás všech.

Zkousím si představit, co si mysleli lidé, když spatřili Marii, Josefa a Ježíše

Svatý Vavřinec rozdává almužnu
Foto: Flickr, Nick in exsilio (CC BY-NC 2.0)

Církev nemůže zůstat v klidu, dokud nedostihne všechny, kteří zakoušejí odmítání a odepisování a s nimiž nikdo nepočítá.

na cestě při útěku do Egypta. Byli chudí, sužovaní pronásledováním, ale byli s nimi Bůh.

Sdílení života s chudými

Draží průvodci, chtěl bych vám poděkovat za všechno, co děláte, věrní intuici otce Josepha Wresinského, který vycházel ze *sdílení života*, a nikoli abstraktních teorií. Abstraktní teorie nás přivádějí k ideologiím a ideologie nás vedou k popření toho, že se Bůh stal tělem, jedním z nás! *Sdílení života s chudými* nás totiž proměňuje a obrací. Dobře o tom

přemýšlejte! Nejenom jim vycházejte v ústrety – i těm, kdo se stydí a skrývají; nejenom s nimi chodte, snažte se chápat jejich strádání a vcítovat se do jejich duševního rozpoložení, ale snažte se vstupovat do jejich zoufalství. *Vytvářejte kolem nich společenství* a vraťte jim tak život, identitu a důstojnost. Svatý rok milosrdenství je příležitostí ke znovu odhalení a prožívání této dimenze solidarity, bratrství, pomoci a vzájemné podpory.

Milovaní bratři, žádám vás především, abyste si uchovávali odvahu a – uprostřed svých úzkostí – také radost naděje. Tento plamen, který je ve vás, ať nehasne. Věříme totiž v Boha, který napravuje všechny nespravedlnosti, hojí všechny rány a dovede odměnit ty, kdo k němu chovají důvěru. Čekání na tento den, naplněný pokojem a světlem, je podstatou vašeho přínosu Církvi a světu. Vy jste svědky Krista, jste přímluvci u Boha, který vaše modlitby zcela zvláštním způsobem splní.

Poslání chudých: modlitba

Požádali jste mne, abych připomněl Církvi ve Francii, že Ježíš trpí před branami našich kostelů. Pokladem Církve jsou chudí, jak řekl římský jáhen Vavřinec. Chtěl bych vás nakonec poprosit o laskavost a svěřit vám poslání, které jste schopni ve své chudobě splnit jedinečně vy. Mám na mysli toto: Ježíš byl občas velice přísný a káral ty, kdo nepřijímali poselství nebeského Otce. A tak jako řekl ona krásná slova „blahoslavení“ chudí, hladovějící, plačící a ti, kdo jsou nenáviděni a pronásledováni, řekl také něco, co vzbuzuje strach! Řekl: „Běda!“ vám bohatí, chytří, smějící se a těm, kteří mají rádi lichocení a přetvařují se. Pověřuji vás tedy posláním modlit se za ně, aby Pán změnil jejich srdce. Prosím vás také, abyste se modlili za ty, kdo zavini-li vaši chudobu, aby se obrátili! Modlete se za bohaté, kteří se odívají šarlatem

a kmentem a pořádají skvělé hostiny, aniž by si povšimli, že před jejich dveřmi je spousta Lazarů, toužících nasytit se zbytky z jejich stolu. Modlete se také za kněze, levity, kteří spatřili polomrtvého člověka u cesty, ale přešli kolem s odvrácenou tváří, protože neměli soucit.

Na všechny tyto lidi a také na všechny ostatní, kteří mají negativní vztah k vaší chudobě a vašim bolestem, se usmívejte, přejte jim dobro a prostě Ježíše, aby se obrátili. Ujišťuji vás, že budete-li tak jednat, nastane velká radost v Církvi, ve vašem srdci i v milované Francii.

Vás všechny nyní před zrakem nebeského Otce svěřuji do ochrany Ježíšově Matce a svatého Josefa a ze srdce vám žehnám.

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)

DUCHOVNÍ SKUTKY MILOSRDENSTVÍ

I. Učit nevědomé

Předávání správné víry je povinností každého katolického křesťana. Předmětem tohoto skutku milosrdenství jsou především pravdy o Bohu, neboť jsou pro život a cíl lidské existence nejdůležitější.

Jedním z neblahých důsledků dědičného hříchu je neschopnost jasně poznávat pravdu. Adam v ráji měl vlité poznání bytnosti věcí, proto mohl všemu dávat jméno: „Člověk tedy pojmenoval všechna zvířata a nebeské ptactvo i všechnu polní zvěř“ (Gn 2,20). Ve Starém zákoně dát jméno znamenalo vystihnout podstatu, to, čím daný předmět je. Ještě důležitější bylo, že první člověk měl bezprostřední poznání Boha. Pádem do hříchu se jeho intelekt zatemnil. Ve svém milosrdenství nabízel Bůh již dlouho před Kristem poznání sebe prostřednictvím zjevení. V dějinách spásy je rozhodující povolání Abraháma: „I řekl Hospodin Abramovi: ‚Odejdi ze své země, ze svého rodiště a z domu svého otce do země, kterou ti ukážu‘“ (Gn 12,1). Zjevení pak pokračovalo celým Starým zákonem a vyvrcholilo v Osobě Ježíše Krista: „Mnohokrát a mnoha způsoby mluvil Pán v minulosti k našim předkům skrze proroky. V této poslední době však promluvil k nám skrze svého Syna“ (Žid 1,1–2; srov. svatý Jan od Kříže, *Výstup na horu Karmel*, Kniha II., Hlava XXII.).

Sloužit druhým pravdou

Předávat správné poznání pravdy a zvláště víry je stavovskou povinností zejména rodičů, učitelů a vychovatelů a těch, kdo mají zodpovědnost za Církev ať univerzální, jako papež a členové jeho kurie,

Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

Hlásání a poučování se má dít tak, aby pravda otvírala lidská srdce a hýbala ke správnému jednání.

nebo místní, tedy diecézní biskupové a jejich spolupracovníci kněží a jáhnové v duchovní správě. Avšak lze říci, že předávání správné víry je povinností každého katolického křesťana, nikoliv už jako stavovská povinnost, ale jako přikázaný skutek milosrdenství.

Předmětem tohoto skutku milosrdenství je pravda, zejména pravdy o Bohu, neboť jsou pro život a cíl lidské existence naprosto nejdůležitější. Pravda se definuje jako shoda myslí se skutečností. Avšak v případě pravd o Bohu nejde jen o předání informací, nýbrž o pobídku, aby se podle pravdy žilo: „To slovo však musíte uvádět ve skutek, a ne abyste ho jenom poslouchali“ (Jak 1,22). Podle svatého Tomáše se hlásání, poučování má dít tak, „ut veritas pateat, placeat, moveat“, aby pravda otvírala lidská srdce, aby působila zalíbení a aby hýbala srdci k správnému jednání.

Slovy i skutky

Člověk je vnitřně ustrojen tak, že rád napodobuje, co vidí. Zvláště nápadné je to u dětí, které se tímto způsobem vzdělávají a vychovávají. Ovšem tato vlastnost zůstává v člověku do určité míry po celý život. Na ní je založena reklama a hlavně formace veřejného mínění prostřednictvím filmu. Ke kolika násilným činům podnítila převážně mladistvé televize! Na stejném principu je založen nábor bojovníků Islámského státu, když vizuálně předvádí „hrdinství“ mohamedánských teroristů. Proto Pán Ježíš varuje před pohoršením „maličkých“ (srov. Mt 18,6). Svatý apoštol Pavel se zásady napodobování viděného dovolává několikrát ve svých listech, např. Flp 3,17: „Bratři,

jednejte všichni tak, jak jednám já, a dívejte se na ty, kdo žijí podle mého příkladu.“

A tak je zřejmé, že hlásání pravdy se neděje pouze slovem, ale má-li být účinné, je třeba, aby bylo provázeno svědecktím vlastního života. „*Verba movent, exempla trahunt.*“ Volně přeloženo: „Slova znějí, příklady táhnou.“ Skutek milosrdenství „učit nevědomé“ lze pojmut šířeji i jako úkol přivést potřebné, pochopitelně při zachování náležité svobody, když jde o dospělé, a správného postupu, na cestu ctnosti, ba otevřenosti a učenlivosti vůči Duchu Svatému.

Sami musíme hořet

Ctnost, pro mnohé už zastaralý pojem, který je nutno opsat, de facto rozmělnit opisem „postoj“, je „*habitus operativus*

bonus“, pevný návyk, zběhlost v konání dobra. Je srovnatelná se zručností, s níž vycvičený řemeslník koná svou práci: lehce, rychle a s potěšením. Právě tak by člověk měl následovat Krista. Žel, hřích dědičný i hříchy osobní se podepsaly na tom, že máme porušenou přirozenost. Ne úplně zkaženou, stále zaměřenou k dobru, avšak nyní často nesenou dosažitelnému. Tento stav popisuje výstižně svatý Pavel: „Shledávám tedy, že je to jako pravidlo: třebaže chci dělat dobro, vyjde mi z toho zlo“ (Řím 7,21).

Tu nám přichází na pomoc sám Bůh Duch Svatý. Klasická spirituální teologie přirovnává rozdíl v konání ctností a v jednání pod vlivem darů Ducha Svatého k rozdílu mezi namáhavým veslováním a mezi rozvinutím plachet, aby se do nich mohl opřít vítr a zakrátko a bez

námahy nás dovedl k cíli. Obojí je však zapotřebí. Nelze dosáhnout darů Ducha Svatého bez uskutečňování ctností, zejména pokory. Nicméně rychleji, snáze a dokonaleji dosáhne cíle, tedy v našem případě života podle Pravdy a v Pravdě, kdo se více oddá božskému působení.

A tak, když máme druhé zapalovat pro Pravdu, sami musíme hořet: „Tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích“ (Mt 5,16).

P. Filip M. Stajner

P. ThLic. Filip Antonín Maria Stajner, člen Sdružení kněží a jáhnů sv. Dominika, v roce 2000 vážně onemocněl ALS, dnes je ochrnutý na celé tělo

MUČEDNÍCI NACISMU

Katoličtí odpírači vojenské služby

Stovky křesťanů skončily na popravišti proto, že odmítli přísahat na pohanský hákový kříž nebo se vzepřeli splnit rozkazy k činům proti lidskosti. Byli mezi nimi jak kněží, tak prostí věřící, některé z nich Církev prohlásila za blahoslavené.

Povolávací rozkaz do wehrmachtu na frontu se týkal všech německých bojeschopných mužů bez ohledu na jejich smýšlení. Ani odpůrci nacismu neměli na vybranou, neboť neuposlechnutí nástupu do armády se trestalo popravou. Přesto historikové evidují minimálně celé stovky Němců a Rakušanů, kteří buď odmítli splnit svoji tzv. „vlasteneckou povinnost“, nebo se na frontě vzepřeli nelidským rozkazům střílet do nevinných civilistů – a za to byli potrestáni smrtí. Křesťanům slouží ke cti, že absolutní většinu těchto lidí tvořili nábožensky aktivní katolíci nebo evangelíci. Výčet těchto osob není ještě zdaleka úplný a historikové vedou intenzivní bádání v tomto směru.

P. Franz Reinisch

Povolávací rozkazy se nevyhnuly ani kněžím. Biskupové většinou žádali o jejich přidělení do sanitárních oddílů, leč velmi často jim nebylo vyhověno. Do wehrmachtu měl nastoupit službu i P. Franz Reinisch, Rakušan narozený roku 1903 ve Feldkirchu. Začal studovat nejprve práva a soudní medicínu, poté ale poznal své kněžské povolání, vstoupil do semináře a roku 1928 byl vysvěcen v Innsbrucku na kněze. Téhož roku se stal členem misijní kongregace pallotínů, z níž pocházel i zakladatel tzv. Schönstattskeho hnutí P. Joseph Kentenich. P. Reinisch se s ním seznámil a odešel do sídla hnutí v Schönstattu v německém Porýní, kde se stal jeho blízkým spolupracovníkem.

Roku 1940 dostal od nacistických úřadů zákaz kázat, roku 1942 byl povolán do wehrmachtu. Rozkaz ale odmítl splnit s odůvodněním, že by musel přísahat na pohanský symbol, tj. hákový kříž. Rovněž tak mu vadila osoba Hitlera, vyjádřil se doslovně: „Jako křesťan a Rakušan nemohu složit přísahu věrnosti muži jménem Hitler...“ Jeho přátelé a řeholní spolubratři chtěli zachránit jeho život a přemlouvali jej k revizi jeho rozhodnutí, on se ale nenechal odradit. Podporu našel ve svém představeném P. Kentenichovi, který mu z koncentráku v Dachau, kde byl vězněn, poslal moták, v němž schválil jeho rozhodnutí.

Následovalo zatčení a přelíčení před mimořádným soudem v Berlíně. Roz-

Shora: P. Franz Reinisch, foto: Wikipedia. Franz Jägerstätter, foto: <https://www.heiligenlexikon.de>

sudek, jako ve všech těchto případech, zněl na smrt. P. Reinisch byl popraven gilotinou 21. srpna 1942, předtím se vypovídal, přijal Tělo Páně a kráčel na popraviště s modlitbou růžence na rtech. Jeho poslední slova zněla: „Milovat a trpět s radostí.“ Proces jeho beatifikace byl zahájen roku 2013.

Franz Jägerstätter

Prostý rolník z vesnice St. Radegund Franz Jägerstätter se narodil roku 1907. V mládí se odcizil Církvi, vedl bouřlivý život, měl i nemanželské dítě. Roku 1934 však prožil duchovní obrácení. Začal často chodit ke zpovědi, denně navštěvoval mši svatou, denně se modlil růžencem a četl Písmo svaté. Roku 1936 se oženil a se svou manželkou Franziskou měli tři dcery.

Když Němci roku 1938 obsadili Rakousko, vyhlásili plebiscit, v němž měli Rakušané rozhodnout, zda si přejí spojení s říší. Jägerstätter ve své obci horlivě přesvědčoval rodáky, aby hlasovali proti a odvolával se na postoj lineckého biskupa Pfallnera, který se jako jediný z rakouského episkopátu postavil proti připojení Rakouska k Německu.

Roku 1943 dostal Jägerstätter povolávací rozkaz do wehrmachtu. Vybavil se mu sen, který měl roku 1938. Viděl krásný moderní vlak plný lidí, ale uslyšel hlas: „Ten jede do pekla.“ Pochopil to

tak, že tím vlakem je nacismus. Odmítl proto nástup do armády a nezlomily jej ani prosby a naléhání rodiny a přátel. Popraven byl v Berlíně 8. srpna 1943. Papež Benedikt XVI. ho roku 2007 prohlásil blahoslaveným.

Další mučedníci

Stovky dalších sice do wehrmachtu nastoupily, ale skončily na popravišti proto, že jako křesťané odmítli přísahat na pohanský hákový kříž. To byl případ německého úředníka a angažovaného katolíka Alfreda Heisse. Jiní se zase vzepřeli splnit rozkaz k činům proti lidskosti, např. rakouský praktikující katolík Otto Schimek odmítl střílet do zajatých polských a ruských civilistů, za což byl popraven.

PhDr. Radomír Malý

*PhDr. Radomír Malý,
historik a publicista*

Použitá literatura:

Löw Konrad: *Die katholische Kirche und NS.Regime*, München 1991

Reichhold Anselm: „Der Widerstand der katholischen Kirche gegen dem Nationalsozialismus“, in *Fels* 7–8/1997;

Weinzierl E.: „Der österreichische Widerstand“, *Das neue Österreich*, Graz–Wien 1972

Dekret o mučednictví Josepha Mayr-Nussera, jenž odmítl přísahat Hitlerovi věrnost až na smrt

Svatý otec přijal ve čtvrtek 8. července na audienci prefekta Kongregace pro svařečení kardinála Angela Amata a přitom schválil promulgaci devíti dekretů.

První se týká uznání zázraku na přímluvu ctihodného Luise Antonia Rosa Ormières (1809–1890), španělského kněze a zakladatele řeholní kongregace Sester svatého Anděla strážce.

Druhý dekret se týká beatifikace mučedníka Antonia Arribase Hortigüela a šesti druhů, misionářů Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, zabitých z nenávisti k víře v roce 1936 (29. září) ve Španělsku.

Třetí dekret potvrzuje mučednictví otce rodiny Josepha Mayr-Nussera, rodáka z Bolzana, který kvůli své křesťanské víře odmítl jako idolatrii přísahu věrnosti až na smrt Adolfu Hitlerovi, když byl na sklonku války násilně odveden do armády. Byl odsouzen jako „defetista“ a zemřel při transportu do koncentračního tábora Dachau 24. února 1945.

Dalších šest dekretů potvrzuje hrdinské ctnosti osob zasvěceného života. Jsou jimi: biskup Alfonse Gallegos z USA (1931–1991), člen řádu augustiniánů eremitů, jenž působil v kalifornské diecézi

Sacramento; španělský diecézní kněz Raffael Sánchez García (1911–1973); řeholní bratr Andrea Filomeno García Acosta OFM z Kanárských ostrovů (1800–1853); italský řeholní kněz Giuseppe Marchetti, člen Kongregace misionářů sv. Karla (1869–1896); františkánský kněz Giacomo Viale, farář v Bordighera (1830–1912), a italská řeholnice Maria Pia od Kříže (vl. jménem Maddalena Notari, 1847–1919), zakladatelka řeholní kongregace *Suore Crocifisse Adoratrici dell'Eucaristia*.

RaVat

VRÁTIT BOHA DO STŘEDU LITURGIE

Rozhovor s kardinálem Robertem Sarahem

Kardinál Robert Sarah, prefekt Kongregace pro bohoslužbu a svátosti, volá po hlubokém zamyšlení nad eucharistií a vyzývá kněze i věřící, aby se obrátili k východu, ke Kristu.

Před několika týdny jste vyjádřil přání „vrátit do středu svátost všech svátostí“, tj. eucharistii. Proč?

Rád bych zahájil důkladnou reflexi této věci, aby se eucharistie vrátila do středu našeho života. Konstatuji, že z velké části našich liturgií se stává divadlo. Kněz už často neslaví tajemství Kristovy lásky v jeho oběti, ale setkání přátel, společné jídlo, chvíle strávené mezi bratry. Snažíme-li se vynalézat kreativní nebo slavnostní liturgie, riskujeme tím příliš lidskou bohoslužbu řídicí se podle našich přání a podle momentální módy. Věřící se postupně vzdalují tomu, co nám dává život. Pro křesťany je eucharistie otázkou života nebo smrti!

Jak vrátit Boha do středu?

Liturgie je bránou k našemu spojení s Bohem. Jestliže se slavení eucharistie změní v lidskou sebeoslavu, je škoda nesmírná, neboť Bůh mizí. Je třeba začít tím, že Boha vrátíme do středu liturgie. Je-li v jejím centru člověk, stává se Církev čistě lidskou společností, obyčejnou neziskovou organizací, jak řekl papež František. Je-li ve středu liturgie naopak Bůh, pak Církev znovu získá sílu a energii. „Na našem vztahu k liturgii závisí osud víry a Církve,“ napsal prorocky kardinál Joseph Ratzinger.

Jaký prostředek k nápravě doporučujete?

Opětovné poznání liturgie jako díla Božího předpokládá skutečné obrácení srdce. Druhý vatikánský koncil zdůrazňoval, že v této oblasti není důležité to, co činíme my, ale to, co činí Bůh. Žádné lidské dílo nikdy nemůže uskutečnit to, co je středem mše: oběť kříže.

Liturgie nám umožňuje vyjít z ohraňování našeho světa. Znovuobjevení posvátnosti a krásy liturgie proto od laiků,

Foto: Flickr, BostonCatholic (CC BY-ND 2.0)

V liturgii není důležité to, co činíme my, ale to, co činí Bůh. Žádné lidské dílo nikdy nemůže uskutečnit to, co je středem mše: oběť kříže.

kněží i biskupů vyžaduje dát si práci s formací. Jde o vnitřní obrácení.

K tomu, aby se Bůh vrátil do středu liturgie, je rovněž nutné ticho: schopnost ztišit se, abychom naslouchali Bohu a jeho slovu. Tvrdím, že Boha nenajdeme jinak než v tichu a v ponoření se do jeho slova v hlubinách našeho srdce.

A jak to konkrétně udělat?

Obrácení znamená obrátit se k Bohu. Jsem hluboce přesvědčen, že tohoto obrácení se musí účastnit i naše tělo.

Nejlepším prostředkem jistě je slavit bohoslužbu tak, že jsme všichni – kněží i věřící – obráceni stejným směrem: k Pánu, který přichází. Nejde o celebraci zády nebo čelem k věřícím, jak se to někdy chápá. V tom to není. Jde o to společně se obracet k apsidě, která symbolizuje východ a jíž vévodí kříž vzkříšeného Pána.

Při tomto způsobu celebrace zažijeme i tělesně primát Boží a prvořadost klanění. Pochopíme, že liturgie je především naší účastí na dokonalé oběti kříže. Mám s tím osobní zkušenost. Když společenství slaví takto, s knězem v čele, je v okamžiku pozdvihování jakoby prodchnuto tajemstvím.

Ale je tento způsob dovolený?

Je legitimní a odpovídá liteře i duchu koncilu. Jako prefekt Kongregace pro bohoslužbu a svátosti chci připomenout, že rubriky misálu, kde jsou určeny okamžiky, kdy se má celebrant obrátit k lidu, celebraci *versus orientem* umožňují. K celebraci směrem k Pánu tedy není třeba žádného zvláštního povolení. Také v článku, který v červnu 2012 uveřejnil list *L'Osservatore Romano*, jsem navrhl, aby se kněz i věřící otočili směrem k východu alespoň při úkonu kajicnosti, zpěvu *Gloria*, oracích a eucharistické modlitbě.

Mnoho lidí se domnívá, že změnu orientace oltáře zavedl Druhý vatikánský koncil. Je to pravda?

Více než padesát let po ukončení Druhého vatikánského koncilu začíná být naléhavě třeba, abychom si přečetli jeho texty. Koncil nikdy nežádal, aby se celebravolo čelem k lidu. Tuto otázku konstituce *Sacrosanctum concilium* ani nezmiňuje... Otcové koncilu navíc chtěli zdůraz-

nit nutnost toho, aby se všichni účastnili tajemství, které slavíme. V letech, která následovala po koncilu, hledala Církev prostředky, jak to uskutečnit.

Celebrace čelem k lidu se tedy stala možností, ale nikoli povinností. Při bohoslužbě slova je důvod k tomu, aby lektor stál tváří k posluchačům, k dialogu a pedagogickému působení mezi knězem a lidem. Avšak jakmile nastane chvíle, kdy se na začátku obětování obracíme k Bohu, je podstatné, aby se kněz i věřící společně obrátili směrem k východu. To naprosto odpovídá tomu, co chtěli koncilní otcové.

Myslím, že je třeba vrátit se k textům koncilu. Určitá přizpůsobení místní kultury patrně nebyla dost domyšlená. Mám na mysli překlad římského misálu. V některých zemích byly odstraněny důležité prvky, zejména v okamžiku obětování. Ve francouzštině došlo ke zmrzačení překladu modlitby *Orate fratres*. Kněz by měl říkat: „Modlete se, bratři a sestry, aby se má i vaše oběť zalíbila Bohu, Otci všemohoucímu.“ Věřící mají odpovídat: „Ať Pán přijme oběť z tvých rukou ke chvále a slávě svého jména, k užítku našemu i celé své svaté Církve.“¹ Papež při audienci, kterou mi udělil v sobotu 2. dubna, potvrdil, že nové překlady misálu musejí povinně respektovat latinský text.

A co účast věřících?

Účast věřících je prvořadá. Spočívá především v tom, abychom se nechali vést k následování Krista v tajemství jeho smrti a vzkříšení. „Na mši nechodíme, abychom se účastnili nějakého představení. Chodíme tam, abychom měli účast na Božím tajemství,“ připomněl nedávno papež František. Orientace shromáždění směrem k Pánu je jednoduchým a konkrétním prostředkem, jak podpořit skutečnou účast na liturgii všech přítomných.

Účast věřících se tedy nemůže chápat jako nutnost „něco dělat“. V tomto ohledu jsme učení koncilu zdeformovali. Naopak, jde o to dovolit Kristu, aby se nás zmocnil, a spojit se s jeho obětí. Jen pohled ponořený do kontemplativní víry nás uchrání před zredukováním liturgie na představení, kde se pro každého najde

Foto: Flickr, Aleteia Image Partners (CC BY-SA 2.0)

nějaká role. Eucharistie nás má přimět vstoupit do Ježíšovy modlitby a do jeho oběti, protože on jediný se dokáže klanět Bohu v duchu a v pravdě.

Při mši jsme především přítomni pro Boha. Jestliže pohled neobrátime radikálně k Bohu, naše víra bude vlašná, nestálá a nejistá. Když kněz říká „tajemství víry“, není to jen nějaká formule.

Jaký význam přikládá Církev otázce orientace?

Především nejsme jediní, kdo se modlí směrem k východu. Tuto orientaci měl vždycky židovský chrám i synagogy. Když tuto orientaci znovu objevíme, vrátíme se tím ke svým počátkům. Také konstatuji, že i nekřesťané, zejména muslimové, se modlí směrem k východu.

Pro nás je světlem Ježíš Kristus. Celá Církev je orientovaná ke Kristu. *Ad Dominum*. Církev uzavřená do sebe v uzavřeném kruhu by ztratila smysl své existence. Aby byla sama sebou, musí žít tváří k Bohu. Naším vztažným bodem je

Pán! Víme, že žil mezi námi a na Olivové hoře, která leží východně od Jeruzaléma, odešel zpět k Otci. Víme, že stejně tak opět přijde. Zůstat obráceni směrem k Pánu znamená každý den na něj čekat. Ať Bůh nemusí stále vyčítat: „Ke mně se obracejí zády, nikoli tváří!“ (Jer 2,27).

Vyjadřuje se tím i jistý eschatologický rozměr, způsob, jak se zaměřujeme na budoucnost?

Eucharistie předjímá konečný návrat Ježíše Krista na zemi. Předjímá to, čím budeme, ukazuje nám do budoucnosti, kdy Bůh bude všechno ve všech. Proto když kněz říká „toto je moje tělo“, Kristus tam už je! Tak předjímáme spojení s ním, které budeme mít v nebi. Pozemská liturgie nás připravuje na liturgii nebeskou, kdy budeme nazírat Boha nezastřeně, tváří v tvář.

Myslím, že není důležité dívat se na kněze, ale společně hledět k Pánu. Zde už nejde o dialog, ale o společnou adoraci, o naši cestu k Tomu, který přichází. Jak zdůrazňoval Joseph Ratzinger,

¹ V češtině je uvedená formulace jednou ze dvou možností, které jsou v misálu uvedeny. Druhá zní: „Modleme se, aby Bůh přijal oběť své církve.“ Odpověď lidu zní v obou případech „ať ji přijme ke své slávě a k spáse světa“. Slova kardinála Saraha lze tedy vztáhnout i na český překlad misálu. Pozn. překl.

uzavřený kruh není tvarem, který by byl schopen sdělovat společné vzepětí vyjádřené společným směrem modlitby. Na některých místech bohužel postoj kněze obráceného směrem k lidu vede k uzavřenosti společenství do sebe sama. Už není otevřené ani směrem k budoucímu světu, ani směrem k nebi. Bylo by katastrofou, aby se středem, hlavním protagonistou slavení eucharistie stával kněz.

Jaký má smysl obracet se k východu, můžeme-li se klanět Bohu v duchu a v pravdě kdekoli?

Modlit se samozřejmě můžeme všude. Člověk však není čistý duch. Máme i tělo. Při liturgii se s námi Kristus setkává i se svým tělem. Neobracíme se k nějaké myšlence, abstraktnímu bytí, ale k osobě – vtělené, viditelné, přebývajícím mezi námi. Ježíš na kříži odhaluje Boží tvář. Mým úkolem jako kněze je vyzývat každého křesťana, aby se odvrátil od pozemských modelů a dovolil Kristu, aby na něj pohlédl. Pozvedněme oči ke Kříži!

Koncil připomíná, že Kristus je přítomen ve svém slově, v osobě kněze a v modlícím se společenství. Abychom tuto přítomnost pochopili, je důležité vstoupit do Božího tajemství, nechat se jím unášet a přebývat v něm.

Některé kostely nejsou orientovány směrem k východu – například chrám svatého Petra v Římě – z praktických stavebních důvodů. Právě v tomto případě trval Benedikt XVI. na tom, že uprostřed oltáře musí být umístěn kříž, aby se oči všech, kněze i věřících, upíraly na kříž, nikoli na kněze. Je žádoucí, aby všude, kde je to možné, vévodilo apsidě zobrazení ukřižovaného a zmrtvýchvstalého Krista jako „duchovní východ“, který dává smysl našim liturgiím, osu našim kostelům, bod, k němuž se všichni obrací.

Nebojíte se, že se to bude považovat za krok zpět?

Skutečnost, že se obracíme k pravdě, neznamená krok zpět... Jsem přesvědčen, že je třeba jednat jemně a pedagogicky, ale myslím, že není špatné udělat si bilanci: vedl způsob, jak celebrujeme, k růstu víry v eucharistii, v reálnou Boží přítomnost? Způsobil růst lásky křesťanů k Bohu a návrat lidí, kteří se Církvi vzdá-

li? Domnívám se, že liturgie je ohrožená. Člověk se snaží zaujmout místo Boha. Riskujeme, že se z liturgie stane pouhá lidská hra.

Proč se nevrátit k poznání koncilu a nedat primát opět Bohu? Případá mi to tím důležitější, že mnoho mladých lidí se dožaduje větší úcty k posvátnu. Chtějí znovuobjevit smysl liturgie.

Budoucnost Církve a misii závisí na lidech, kteří rozjímají. Nestaneme-li se mystiky a světcí, jak by Církev mohla žít?

Foto: © David Šis, www.fotografis.cz / Člověk a víra

Jaké plody by se daly očekávat od obrácení oltáře?

Papež zdůraznil, že na Západě jsme ztratili smysl pro adoraci, protože středem našich liturgií není Bůh. Ve východní liturgii je naopak v každém gestu Boží krása. Chceme-li opět nalézt náklonnost k adoraci, je nezbytnou podmínkou to, aby centrální místo náleželo Bohu. Jsem hluboce přesvědčen, že liturgie je mystickou skutečností. Člověku, který se obrací k Bohu, se dostává skutečné a hluboké vnitřní proměny. Když Mojžíš

mluvil s Bohem tváří v tvář, prostupovala ho Boží záře: jeho tvář zářila světlem. Budeme-li oslavovat Boha a to tak, že se obrácíme k němu, bude tato zář trvat. Její odlesk nás prostoupí, neboť Církev je jako Měsíc. Má světlo, pokud přijímá paprsky Slunce. Jde o naši schopnost nést světlo Kristovo lidem. Bez ducha adorace neexistuje evangelizace, ale jen marná světská agitace.

Světlo Kristovo není samozřejmě jen navenek. Aby způsobilo vnitřní proměnu, musí pronikat naše svědomí i duši. Nestaneme-li se mystiky a světcí, jak by Církev mohla žít?

Je zde něco, co je obzvláště důležité pro kněze?

Tolik kněží trpí tím, že už nevědí, kým doopravdy jsou! Tolik jich ztrácí dech a nadšení, protože nemají vnitřní život ani vztah přátelství s Ježíšem. Řádně zajišťují svou funkci, aniž by měli vztah k Bohu. Tím, že se kněz dívá na lid a mluví k němu, riskuje, že si začne myslet, že je středem pozornosti. Obrátí-li se spolu se společenstvím směrem k Pánu, umožní mu to znovuobjevit svoji identitu, to znamená vést lid k Bohu, sám ustupovat, aby se mohl projevit Kristus: kněží musejí být průhlední, aby jimi mohlo procházet jeho světlo. Musíme se stávat jakoby hostií, dát se „proměnit“ a stále více se připodobňovat Kristu. Vždyť právě kněz stojí před Bohem, ukazuje světu na něj. Je prostředníkem, nástrojem v jeho rukou, nikoli hlavním protagonistou liturgie. Domnívám se také, že celebrace čelem k Bohu povede ke znovuobjevení důležitosti modlitby před svatostánkem.

Věřící nepřišli mluvit s knězem, ale s Bohem. Prostřednictvím kněze Bohu obětují svůj život, svá utrpení i radosti.

Proč je liturgická obnova důležitá pro celou Církev?

Nejsme věrni koncilu, konkrétně v tom, že jsme ze mše neudělali zdroj a vrchol svého života, že nejsme obráceni k Pánu! Laici jsou během týdne zaneprázdněni svými záležitostmi. Jestliže jim při mši nedáme možnost setkat se s Bohem, vrátí se domů ke svým problémům: v zásadě se nic nezměnilo. Ještě hůře, vrátí se do krutého, nelítostného a bezbožného

světa, který je oslabuje a přesycuje čisté materiální stravou ke škodě duchovního rozměru.

Víra Církve poroste, jestliže umožníme, aby rostla posvátná dimenze eucharistie. Proto odstraňme všechno, co jí škodí: zejména fotografie při velkých slavnostech nebo v turisticky atraktivních kostelech, kteří způsobují onen ohavný pocit, že se jedná o představení v divadle. Tak znovuobjevíme smysl Církve i smysl člověka. Jsem přesvědčen, že celá krize, kterou Církev prožívá – krize náboženské praxe, krize věroučná, mravní i duchovní – pramení z toho, že nevnímáme, ba dokonce v praxi popíráme Boží přítomnost v eucharistii. Obrátme se k němu!

Existuje nějaká liturgická výchova pro mládež?

Nikdy nezapomenu na příklad misionářů v mé rodné vesnici. Mladí lidé potřebují vzory v hluboce duchovních kněžích. Jan Pavel II. prohlásil na základě vlastní zkušenosti z Východu: „Budoucnost Církve a misíí závisí na lidech, kteří rozjímají.“ Jsem přesvědčen, že liturgie se musí stát školou mystiky, cestou, jak odhalit Boží tajemství. Jako Afričan bych mladým lidem rád předal naši radostnou bázeň před posvátnými skutečnostmi, náš úžas z toho, že se obrácíme k Bohu.

Provést liturgické reformy na intelektuálním či teologickém základě nestačí. Potřebujeme světce, kteří nás přimějí

vstoupit do tajemství, která slavíme. Podívejte se, jak mši svatou slavil farář arský nebo otec Pio. „Několikrát jsem viděl, že mu tekly slzy, když celeburoval svatou mešní oběť,“ řekl kdosi o faráři z Arsu. „Chvillemi byl tak dojat, že si toho věřící mohli všimnout. Takovým ohněm plál jeho pohled.“

Otázky kladl Aymeric Pourbaix

Famille Chrétienne

Přeložila Lucie Cekotová

Robert kardinál Sarah, prefekt Kongregace pro bohoslužbu a svátosti

ŘEKNU VÁM, KDO ZAVÍRÁ ŽENY DO BASY

Nelehký úděl pro-life aktivistů

O návrhu zákona na ochranu života, o pro-life aktivistkách, jež končí ve vězení, a o tom, že boj za spravedlnost se neobejde bez obětí, píše Vladimír Palko.

Koncem loňského roku předložili poslanci Štefan Kuffa, Marián Kvasnička a Jozef Míkloško návrh zákona na ochranu života. Strhla se bouře kritiky ze strany liberálních odpůrců zákona, která doznívá ještě i nyní. Na tom pokřiku by nebylo nic zvláštního, zažili jsme to už mnohokrát. To, co budí údiv, je to, do jaké defenzivy se dostal konzervativně-křesťanský tábor, a to ve volebním čase, který je pro defenzivu nejnevhodnější.

Jeden z předkladatelů zákona později v rozhovoru pro křesťanský portál označil svůj postup za „avantýry“, poslanci, kteří pro zákon hlasovali, se za to jako by omlouvali. Křesťanští lídři vysvětlovali, že oni přece nejsou nějakými fundamentalisty, jiní zase, že oni jsou pro život, ale že se nemohou ztotožnit s tím, že by ženy šly do vězení.

Nedostatky, ale zdravé jádro

Je třeba poctivě uznat, že návrh zákona měl nedostatky. Z legislativního hledis-

Foto: Wikimedia Commons (CC BY-SA 2.5)

ka nepůsobí dobře, když se ústava mění na desítkách míst. Tresty za porušování zákona neměly být tak vysoké. Zejména když pak nebylo slyšet, že by je předkladatelé, kteří je prosazovali, veřejně obhajovali. Ke zvážení je i trik, že při trestných činech potratu nebo IVF (oplození in vitro), na kterých se nevyhnutelně podílejí i jiné osoby než daná žena, například lékaři, je trestní sankce namířena pouze proti těmto jiným osobám.

Všechny tyto nedostatky návrhu otevírají otázku odpovědného a kompetentního přístupu při předkládání takovýchto zákonů. Na politické útoky třeba být připraven dopředu, ne předložit zákon, hlasovat a pak nepřipravený ustupovat.

Jenže navzdory nešťastným místům v zákoně je třeba říci, že zákon měl zdravé jádro. My jsme si už jaksí zvykli, že lidské bytosti lze zabít. Čím jsou bezbrannější, tím se to děje snáze. Lidské životy hynou umělými potraty (na Slovensku již po téměř 60 let), eutanazií (u nás zatím pouze nelegální, ale leckde ve světě již legální). A, bohužel, lidské životy hynou i při metodě IVF. Nadbytečné zárodky, které se neimplantují do těla matky (ať už té, která poskytla vajíčko, nebo té „náhradní“), se totiž zničí. Všechny tyto způsoby ničení lidského života jsou logicky pospojovány. Lhostejnosti k lidskému životu se učíme právě při IVF, když je ten život nejmenší. Když ho ničíme, jsme pak ochotnější tvrdit, že i plod v matčině

Linda Gibbons. Foto: <https://www.lifesitenews.com>

břiše je pouze shlukem buněk, který lze zničit. Nuže a kdo budou nejpravděpodobnějšími adepty eutanazie? Ne staří bezdětní lidé?

Právě trestní sankce za IVF byla napadána s největším pobouřením. Jak jsem již uvedl, ty sankce byly zbytečně vysoké, avšak přesto měla zaznít věta: Lidský život nepatří do výlevky ani do mrazicího boxu. Dokážeme pochopit touhu ženy po dítěti. Víme, jaká záměrná dezinformovanost v této oblasti vládne. Víme, že Bůh miluje všechny děti bez ohledu na to, jak přijdou na svět. Víme, že všichni potřebujeme milosrdenství a odpuštění. Avšak pokud se nám ho má dostat, musíme se změnit. A proto lidský život nelze ničit. Proto všechny metody jeho ničení mají být postaveny mimo zákon. A aby byl zákon brán vážně, za jeho porušení musí být stanovena sankce.

Takováto slova však z konzervativního tábora nezazněla.

Kdo zavírá ženy a za co

Je třeba si posvítit i na ten liberální tábor, který se postavil do role ochránců žen, a na jeho logiku. My nechceme do středověku, my chceme být ten „vyspělý“ svět, říkájí nám. Podívejme se na to.

Americká společnost Planned Parenthood je potratový moloch, který provádí potraty v USA a podporuje jejich šíření po celém světě. V loňském roce otrásl společností obrovský skandál. Pro-life

aktivisté zjistili, že Planned Parenthood rozběhla velký byznys s částmi tělíček dětí potracených ve vysokém stadiu těhotenství. Chcete srdce, mozek, plíce? Prosím, jak je libo. Planned Parenthood to prodává jako hovězí nebo vepřové v nuceném výseku masa. Můžete si to objednat dopředu, aby byl potrat vykonán tak, aby požadovaná část těla zůstala nepoškozena. Mimochodem, návrh našich tří poslanců postavil i tuto strašlivou praxi mimo zákon.

Vidíte, použijete nějaké kouzelné slovíčko, a najednou to nevypadá tak nepřijatelně, když je matka čtyř dětí za mřížemi, že ano?

Aktivisté David Daleiden a Sandra Merritt, kteří poskytli důkazy o tomto neslychaném domu hrůzy, postupovali tak, že si tajně nahrávali své rozhovory s pracovníky Planned Parenthood jako video.

A víš, milý čtenáři, kdo je dnes trestně stíhán, vůči komu prokuratura vznesla obvinění? Stíháni jsou David Daleiden a Sandra Merritt. Nikoli Planned Parenthood.

Prosím pěkně, Sandra Merritt je žena. Je to žena. Ve vězení ještě není, neboť zaplatila kauci a je stíhána na svobodě. Kři-

čí Markíza, křičí SME, křičí Denník N, křičí liberální poslanci ve slovenském parlamentu? „Pozor, zavírají ženy!“ Ne. Je ticho. A Sandra Merritt je skutečná žena, ne nějaká hypotetická, kterou liberální svět zachraňuje, i když existuje pouze v jeho mysli.

A jiná žena se opravdu za mříže i dostala. Neposeděla si v říjnu minulého roku oddací úřednice Kim Davisová z Kentucky pět dní v base, protože nechtěla oddat páry stejného pohlaví? No ale to je diskriminace, durdili by se naši liberálové, takže je to v pořádku, když šla do basy. Vidíte, použijete nějaké kouzelné slovíčko, a najednou to nevypadá tak nepřijatelně, když je matka čtyř dětí za mřížemi, že ano?

Někdo řekne, ale vždyť co je to pět dní? Tak se podívejme na jiný hardcore.

Slyšeli jste o Lindě Gibbons?

Kanaďanka Linda Gibbons je 67letá babička. Je pro-life aktivistkou. Modlí se na chodníku před potratovou klinikou. V tichosti stojí, nikoho nevyrušuje, někdy má plakát s nápisem: „Maminko, proč mě nechceš?“ A to je v Kanadě trestným činem. Proto Lindu Gibbons policie znovu zatýká, soudy tuto nenapravitelnou recidivistku odsuzují do vězení a prošedivělá útlá Linda Gibbons znovu putuje za mříže. Víte, kolik si již odseděla? Linda Gibbons strávila ve vězení již neuvěřitelných jedenáct let. Jedenáct let!

Mimochodem, kanadská sériová vražedkyně Karla Homolka, která v 90. letech se svým manželem znásilňovala a zavraždila tři školačky, byla ve vězení pouze let deset.

Podobným případem jako Linda Gibbons je v Kanadě Mary Wagner, má však za sebou jen asi dva roky vězení. Ale vždyť je mnohem mladší než Linda, ještě si posedí.

Proč jsme nikdy nečetli, neslyšeli a neviděli ve slovenských liberálních médiích vzrušené reportáže o zavíraných ženách, o Sandře Merritt, Kim Davis, Lindě Gibbons a Mary Wagner? Vždyť o Sandře psali i v *New York Times*, hovořili na CNN i na jiných televizních kanálech. Kim Davisovou přijal papež František. Proč? Protože by bylo zjevné, že liberální ideologie žádným ochráncem žen není.

Pokud totiž jde o ženy, které životy dětí chrání nebo chrání manželství, tak liberální svět jejich stíhání klidně schvaluje. Ale nás chce poučovat.

Ještě se musíme učit

Slovenský konzervativní pro-life tábor umí ukázat svou sílu. Dva národní pochody byly skvělé. V konkrétních případech lze však čas od času pocítovat jeho opatrnictví.

Před nedávnem se uskutečnilo historické setkání papeže Františka a patriarchy Kirilla. Oba ve společném prohlášení odsoudili potraty se slovy: „Hlas krve nenarozených dětí volá k Bohu.“ O metodě IVF uvedli, že je „útokem na základy existence člověka“. To jsou bojovná slova. Na adresu eutanazie František a Kirill uvedli: „Rozvoj takzvané eutanazie způ-

sobuje, že osoby ve vyšším věku a nemocní se začínají cítit jako nadměrná zátěž pro své rodiny a společnost.“

Na Slovensku však bojovnost chyběla.

Papež a patriarcha také upozornili na problém sekularizace Západu (i když Západ nejmenovali, bylo zřejmé, o koho jde), která vede k omezení náboženské svobody a k vytlačování křesťanů na okraj společnosti. Výše uvedený případ Kim Davisové, které bylo upřeno právo na výhradu svědomí, byl přesně takovým případem omezení náboženské svobody. Přitom tento případ je pouze špičkou ledovce.

Papež a patriarcha o této hrozbě mluvili přesně deset let po odchodu Slovenských křesťanskodemokratických politiků z vlády kvůli tomu, že premiér nepředložil na vládě smlouvu se Sva-

tým stolicem o výhradě ve svědomí. Tito politici jednali předvídatě tak, jak si to vyžadoval nový trend doby, který nyní pojmenovali papež i patriarcha. Desáté výročí tohoto činu však přešlo na Slovensku v naprosté tichosti.

Čeho si tedy slovenský pro-life tábor váží? Pohody a radostné atmosféry národních pochodů? Jistěže, a je to správně. A střetů a osobních obětí, u nichž to dost bolí, už méně? Avšak ani bez těch se vyhrát nedá.

Vladimír Palko

<https://www.postoj.sk>

Přeložil Petr Dolák

Doc. RNDr. Vladimír Palko, CSc., bývalý ministr vnitra SR, člen KDĽ, autor knihy *Lvi přicházejí*

JAK JE TO S „GENDEROVOU ROVNOSTÍ“?

Nebezpečí války v Evropě narůstá, a tak se otevírá diskuse o obnově branné povinnosti. V tisku se vynořuje nápad, aby platila i pro ženy. Není to úplná novinka: komunisté to zaváděli už v padesátých letech.

Jisté je, že do války se musejí – tak či onak – zapojit všichni. Jsou tu požadavky válečné výroby, civilní obrany a další. Ženy zpravidla pracují v komunikační nebo podpůrné zóně (doprava, zdravotní péče, zásobování potravinami a municí...); působí jako zdravotní sestry, lékařky, techničky, operátorky, udržují technická zařízení, řídí auta.

Ještě za druhé světové války platilo, že žena, která se rozhodla jít na frontu, musela být svobodná a nesměla mít nezaopatřenou děti. K bojovým jednotkám nebyly ženy zapisovány vůbec.

Teprve po vietnamské válce přišly americké feministky s požadavkem, aby ženy mohly létat na bojových letounech včetně helikoptér. Pak začaly požadovat právo sloužit na „vybraných místech“ bojových jednotek. První válka v Zálivu ukázala, že americká armáda i letectvo

překračují tyto limity a cvičí ženy k letectvému boji. Zjistilo se to až v okamžiku, kdy kapitánka helikoptéry CH-47 byla sestřelena a zajata Iráčany.

Po první válce v Zálivu se feministické požadavky rozjely plnou rychlostí. Feministky se dožadovaly, aby byla odstraněna všechna opatření omezující působení žen

Máme rovnost pohlaví?

Nemáme. Odjakživa platilo, že muži mají brannou povinnost, ale ženy mají mateřskou povinnost.

v boji. V tom je podporoval Bill Clinton, tedy muž, který ženami naprosto pohrdá, a jeho manželka, možná budoucí prezidentka Spojených států. Takže na bojištích umírají matky malých dětí.

Vlna kritiky proti tomuto trendu se v USA zvedla na jaře 2003 v souvislosti s válkou v Iráku. Při odjezdu jednotek poukazovali někteří novináři i čtenáři

na zvrácenou situaci, kdy USA nenutí své muže do obrany vlasti, ale posílá do bojových akcí matky, které tak opouštějí své – mnohdy zcela malé – děti.

Na druhé straně stát Izrael, kde ženy podléhají vojenské službě kvůli trvalým bezpečnostním rizikům, matky na vojnu neodvádí. Jde tedy o rozdíl mezi skutečnou potřebou a ideologií.

Je příznačné, že v našem tisku se v souvislosti s obnovou branné povinnosti objevuje právě požadavek, aby tato povinnost platila i pro ženy. Máme rovnost pohlaví, píšou novináři jedovatě. Nemáme. Odjakživa platilo, že muži mají brannou povinnost, ale ženy mají mateřskou povinnost. Tento výraz jsem naposledy slyšela v Německu v sedmdesátých letech, později už ne. Dnešní individualismus, kdy máme práva, ale žádné povinnosti, má tedy i stinné stránky.

Michaela Freiová

Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

HLEDÁNÍ SMYSLU

Utopie boje Islámského státu proti ateistickému Západu

Bída a touha po pomstě jsou důvody, které přivádějí mladé Syřany k džihádismu. Konflikt mezi arabským Východem a liberálním Západem je zcela sterilní. Arabské společnosti a arabské jaro selhaly. K boji proti džihádismu potřebujeme nový model civilizace a mezinárodních vztahů i přispění arabských křesťanů.

Století nanic

„Hledání smyslu“, které zpráva nevládní organizace *International Alert* uvádí vedle ekonomické nouze a touhy po pomstě jako motivace vedoucí mladé Syřany k tomu, aby se přidali k džihádistickým skupinám, si zaslouží podrobnou analýzu (viz *L'Orient le Jour*, 5. května 2016). Řekněme si však rovnou, že to není nic nového ani překvapujícího. Člověk potřebuje smysl stejně jako chléb, napsal kardinál Joseph Ratzinger, budoucí papež Benedikt XVI., v knize *Credo for Today: What Christians Believe* (Ignatius Press, 2009).

A protože nenalézají smysl života v projektech, které jim nabízí společnost, ohlížejí se po něm mladí Syřané jinde. Dnešní arabské společnosti založené na vojenských režimech nebo na systému jedné politické strany se sekulární ideologií vznikaly v arabském světě v průběhu dvacátého století. O režimech zrozených po rozpadu Osmanské říše nebo v důsledku dekolonizace se mluví velice často, takže není třeba to obsáhle rozebírat. Jedna z knih napsaných na toto téma má velmi výstižný titul. Jedná se o dílo autorů Ghassana Tueniho, Gérarda Khouryho a Jeana Lacouturea: *Un siècle pour rien* (Století nanic). Tato dvě slova říkají vše; vše ostatní není nic jiného než divadlo. Arabské režimy nedokázaly navrhnout, a už vůbec ne realizovat modely společnosti, které by mohly uspokojit touhy Arabů po životě, jenž by jim kromě prosperity a vyvedení z Třetího světa zajistil určitý důstojný význam a historický smysl.

Víme, že „hledání smyslu“ je jednou z hlavních motivací, které vedou mladé lidi ze Západu k tomu, aby odjeli na Ninivskou planinu. Hledání smyslu je nenahraditelné: definuje povahu vztahu, který má každá lidská bytost k vlastní společ-

nosti, historii a smrtelnosti. Toto hledání neuspokojí vágní odpovědi, protože ty již přestávají být za odpovědi považovány. Možná kvůli nedbalosti nebo kvůli neuspokojivým odpovědím ztroskotaly různé podoby Arabského jara jako alternativy k tradičním arabským společnostem.

Foto: Menendj, Wikimedia Commons (CC BY-SA 2.5)

Odpověď na současný zmatek může být pouze duchovní povahy a musí přijít především od muslimů samotných.

Transcendentální zastoupení

Renaud Fabbri v knize *Eric Voegelin et l'Orient, millénarisme et religions politiques de l'Antiquité à Daech* (Eric Voegelin a Orient, milenarismus a politická náboženství od starověku po Daěš) tuto problematiku vysvětluje a zaslouží si určitou pozornost. Tato kniha ukazuje, že „hledání smyslu“ je podstatné pro osobní rovnováhu každého člověka a je rovněž nezbytné pro politickou společnost jako celek.

„Voegelin používá termín ‚transcendentální zastoupení‘ pro (absolutní, paradigmatickou) potřebu společnosti organizovat se jako nástroj pravdy, kte-

rá je transcendentní,“ píše Fabbri. Právě toto ‚transcendentální zastoupení‘ – které bylo symbolicky odstraněno v roce 1923 zrušením chalífátu po pádu Osmanské říše – chtějí islamističtí myslitelé a skupiny obnovit, bohužel si však své vzory propůjčují z archaických společností a z apokalyptiky, místo aby hledali vyjádření, jež budou odpovídat standardům osvícené a dějinné modernosti, kterou je třeba definovat.

„Transcendentální zastoupení“ bylo odstraněno i na Západě, a to v procesu, kterému se také přezdívá „odkouzlení světa“, jenž započal v 19. století s příchodem civilizace hlásající „smrt Boha“. Historie do značné míry potvrdila tvrzení Erica Voegelina, že náboženství, poté co přejde do podzemí, se znovu objeví v patologické podobě „politických náboženství“ (jako nacismus a komunismus), která pustošila dvacáté století.

Překážky dialogu mezi Východem a Západem

Je jasné, že se současné muslimské společnosti nemohou identifikovat s modelem sekulární společnosti na Západě, a to z prostého důvodu, jak poukazuje Voegelin: západní „sekularizaci považují za deviantní formu imanentizace, za zbožštění společnosti samotné“.

To jasně vysvětluje, proč se (arabský) Východ a (liberální) Západ vzhledem k neexistenci společného nebo alespoň podobného transcendentálního zastoupení nemohou spolu setkat jinak než konfrontačním nebo zcela neplodným způsobem.

A právě to se děje s Islámským státem (IS), kdy se objevila reprezentace nepřátelská k sekulárnímu západnímu společenskému řádu, který sám sebe „zbož-

štil“. Toto nepřátelství nabývá různých podob, od ekonomické po metafyzickou a eschatologickou. Připouštím však, že tato reprezentace nevznikla s Islámským státem samotným, ten jí však dal první územní formu, jelikož nepůsobí bez návaznosti na konkrétní území, jak tomu je v případě al-Káidy.

Chybí společná duše

Přesto, i když odhlédneme od extrémního modelu IS, jasněji vidíme cestu, kterou ještě musíme ujít, aby setkání civilizací generované globalizací – vyjádřené v mezinárodních organizacích jako Organizace spojených národů nebo orgány Evropsko-středomořského partnerství – mohlo nést ovoce. Aby se tato setkání stala základem pro výměnu názorů nebo hodnot, musí se tyto koncepty a partnerství změnit ještě na kulturní, a především na duchovní úrovni. Co chybí Evropsko-středomořskému partnerství, aby mohlo

zkvétat? Odpovědí je společná duše, jak to vyjádřil Jan Pavel II., tj. sblíživí se reprezentace, komplexní ucelený projekt. Fabri se domnívá, že „odpověď na současný zmatek může být pouze duchovní povahy a musí přijít především od muslimů samotných“. A Evropa bude muset přestat pochybovat!

Reakce na džihádismus pochopitelně nemůže být čistě vojenská nebo bezpečnostní; bude nutno nabídnout jiný model civilizace a mezinárodních vztahů. Utopismus Islámského státu je samozřejmě sebevražedný. „Kdyby byl Islámský stát zbudován pouze na racionálním konceptu, nezvyšoval by počet útoků mimo své území, zejména na Západě. Pak by totiž velmoci dospěly k určité dohodě s ním, zejména proto, že ovládá území a lidi. Nyní se však stal nepřítelem všech,“ řekl v nedávném rozhovoru Hamit Bozarslan, politolog na Vysoké škole politických věd v Paříži.

Potřeba transcendentálního zastoupení se však bude za iracionální utopii skrývat i nadále. Reakce na Daeš nebude pouze výsadou vlád, ale tato nutnost připadne národům a civilizacím. Bez ohledu na jejich obavy a množství exulantů by bylo zajímavé sledovat, jakou roli mohou hrát arabští křesťané jako zprostředkovatelé cesty k modernosti, na rozhraní mezi vírou a rozumem. Pokud si křesťané tento úkol uvědomí!

Vzhledem k tomu, jaké úvahy může podnítit a jaká tušení může rozvíjet, je kniha Renauda Fabbriho skutečným pokladem. Autor, politolog na Université de Versailles ve Francii, je odborníkem na politickou filozofii a filozofii náboženství. Mnoho let žil na Blízkém východě.

Fady Noun

<http://www.asianews.it>

Přeložil Pavel Štíčka

(Mezititulky redakce)

Jak to vidí Jan Toman

Brekeke...exit

Je něco shnilého v evropském „superstátě“. Hniloba je ale pozitivní jev, nechce-li systém ustrnout. Je ovšem nutno neustále odstraňovat onen „starý kvas“, aby mohlo vznikat něco nového, něco kvalitativně lepšího.

Vpadne-li do hejna pokojně zobající vykrmené drůbeže jestřáb, nastává zmatek, lehce připomínající Brownův neuspořádaný pohyb molekul. Podobné víření nastalo oněhdy, když se občané Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku vyslovili (sice těsně, ale přece) pro odchod své země z Evropské unie.

Předpokládám, že podobně jako v onom *Rozmarném létě* si zřejmě mnohý Brit řekl a rozhodl, že tento způsob Evropské unie zdá se mu poněkud nešťastným.

Jenže tentokrát se nejedná o rozmar. Na hladinu poklidných vod, na níž se řeší fatální problémy typu žárovek, pomazánkového másla, rumu nebo počtu ošetřovatelů zvěře v cirkusech (pouze) střední velikosti a podobně, vyubílala bublina

bahenního plynu, svědčící o tom, že je něco shnilého ve státě nejen dánském.

Starší generace, která absolvovala za předchozího režimu v rámci vysokoškolského studia i povinný marxismus-leninismus, si možná vzpomene na dogma o tom, že kapitalismus v monopolním stadiu je zahnívajícím (Lenin). Následný vývoj ovšem potvrdil, že zahnívání nebyl jen problém tzv. kapitalismu, ale že tento proces postihl i budování beztržní společnosti, ať už s nebo bez lidské tváře.

Zdá se, že hniloba je v podstatě pozitivní jev, pokud nechce systém ustrnout. To platí jak pro přírodu, tak i pro společnost a konec konců i pro náš duchovní život a pro naši Církev jakbysmet. Je nutno neustále odstraňovat onen „starý

kvas“, aby mohlo vznikat něco nového, něco kvalitativně lepšího.

Je nepochybné, že ani nadcházející měsíce a léta nepřinesou v Evropě žádnou radikální změnu. Budeme se dál posouvat od jedné voleb ke druhým, od jednoho korupčního skandálu k druhému, od jedné žabomyši frašky ke druhé, od výplaty k výplatě – a nebude-li pršet, nezmoknem.

Co se pak Evropské unie týče, zní mi v uších slova žalmu 127: *Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé. Nestřeží-li město Hospodin, marně bdí strážce.*

Někdo by to měl do té Bruselu vzkázat. Dokud je čas.

MUDr. Jan Toman
praktický lékař pro děti a dorost

Letem světem

Jak už to tak bývá, nejzákeřnější věci přicházejí, když je nejméně čekáme. V poslední jednací den sněmovny před prázdninovou pauzou a v hluboce podvečerním čase se tak na pořad schůze dostala **novela zákona o registrovaném partnerství**. Obsahuje mj. návrh, aby tzv. registrovaní partneři měli možnost osvojit si dítě svého partnera. Debata stojí za přečtení celá. Zastánci osvojení dětí se velmi bojí, že děti mají málo lásky a domnívají se, že tímto způsobem zajistí její významné kvantitativní posílení. Objevilo se pár statečných, kteří návrh zákona jednoznačně odmítli a řekli jasně též proč. **Poslankyně sociální demokracie Pavlína Nytrová varovala, že „homosexuálové se budou snažit zlegalizovat sex s dětmi.“** Dostala za to (hlavně mediálně) pořádně na frak. Ale ve skutečnosti to přeci dobře známe jako tzv. salámovou metodu. Mluvil o ní také poslanec Jiří Mihola z KDU-ČSL, když řekl: „**Snaha o adopci dětí partnerem v homosexuálním páru je pokusem tento konsenzus prolomit s vidinou dalšího postupu a takto salámovou metodou přiblížit registrované partnerství institutu manželství.**“ Také Miroslav Kalousek (TOP 09) mluvil proti většině a prohlásil, že „vnímá rodinu jako legitimní svazek ženy a muže, kteří společně, pokud možno, vychovávají děti. Bez alternativy vůči tomuto modelu. Se vši úctou a respektem ke všem, kteří v takovémto

modelu žítí nemohou.“ V jednom z posledních textů na naší webové stránce *rcmonitor.cz* jsme nedávno otiskli toto varování: „Dnes každý, kdo zpochybňuje vhodnost toho, že jsou svazky homosexuálů stavěny na roveň tradičnímu manželství, je označen jako fanatik, homofob a „nepřítel“. Jsou přijímány tvrdé ekonomické sankce a zákony, jež ohrožují jednotlivce, firmy a další sdružení, která nesouhlasí s touto novou radi-

Koláž: mimi

kální ortodoxií podporovanou mocnou sítí zvláštních zájmů. To, co nazvali „rovnost manželství“, byl jenom začátek. **Genderová ideologie je další tsunami**, která hrozí, že smete staletou lidskou moudrost o komplementaritě a skutečných rozdílech mezi muži a ženami. Tyto rozdíly nespočívají jen v sebevyjádření a osobní volbě, mají kořeny v něčem skutečném a objektivním.“

Něco pozitivního? Herečka Nina Divišková se pro *Týden.cz* světila u příležitosti

svých 80. narozenin, co pro ni znamená divadlo: „Divadlo mi určitě – přes všechny bolesti a strasti – dává pocit sebeuspokojení, hravosti, důstojnosti a snad i svobody.“ A ještě krásnější je její vyznání o rodině: „**Pro mě je ale v životě nejdůležitější rodina. To je má svoboda, to je mé slunce, bez kterého bych jen těžko dokázala žít.**“

Velké pozdvižení přinesla slova prefekta Kongregace pro bohoslužbu a svátosti kardinála Roberta Saraha, když vyzval všechny biskupy a kněze, aby si osvojili odvážnou orientaci při mši, kdy kněz společně se shromážděnými laiky stojí čelem ke svatostánku, a nikoli směrem k lidu. Vyzval, aby tato orientace byla zaváděna od letošního Adventu. Tato slova pronesl mj. zbožný, autentický Kristův kněz, který opravdu stojí nohama na zemi (a hlavou je v nebi). V jedné své knize řekl něco, co je toho myslím dobrým důkazem: „Jestliže chce svět najít východisko ze současných problémů, musí se znovu vrátit k základům křesťanské naděje a uznat, že náš život na zemi je jen částí naší existence, která má své pokračování a završení na věčnosti. Církev musí v každé situaci a za každých okolností zdůrazňovat, že život nespočívá jen ve vyhledávání materiálních požitků. **Na konci cesty bez Boha nás čeká osud dítěte, které ztratilo rodiče.** Ano, naděje je jen v Bohu.“

-zd-

24. 7.	Ne	17. neděle v mezidobí Gn 18,20–32, Žl 138, Kol 2,12–14, Lk 11,1–13
25. 7.	Po	Svátek sv. Jakuba, apoštola 2 Kor 4,7–15, Žl 126, Mt 20,20–28
26. 7.	Út	Památka sv. Jáchyma a Anny, rodičů Panny Marie Jer 14,17–22, Žl 79, Mt 13,36–43
27. 7.	St	sv. Gorazd a druhové, mučedníci Jer 15,10.16–21, Žl 59, Mt 13,44–46
28. 7.	Čt	sv. Nazarius a Celsus, mučedníci Jer 18,1–6, Žl 146, Mt 13,47–53
29. 7.	Pá	Památka sv. Marty 1 Jan 4,7–16, Žl 34, Jan 11,19–27 (Lk 10,38–42)
30. 7.	So	sv. Petr Chryzolog, biskup a učitel církve Jer 26,11–16.24, Žl 69, Mt 14,1–12

31. 7.	Ne	18. neděle v mezidobí Kaz 1,2; 2,21–23, Žl 90, Kol 3,1–5.9–11, Lk 12,13–21
1. 8.	Po	Památka sv. Alfonsa Marii z Liguori, biskupa a učitele církve Jer 28,1–17, Žl 119, Mt 14,22–36
2. 8.	Út	sv. Eusebius z Vercelli, biskup; sv. Petr Julián Eymard, kněz Jer 30,1–2.12–15.18–22, Žl 102, Mt 15,1–2.10–14
3. 8.	St	sv. Lydie Jer 31,1–7, Jer 31, Mt 15,21–28
4. 8.	Čt	Památka sv. Jana Marii Vianneye, kněze Jer 31,31–34, Žl 51, Mt 16,13–23
5. 8.	Pá	Posvěcení římské baziliky Panny Marie Nah 2,1.3; 3,1–3.6–7, Dt 32, Mt 14,24–28
6. 8.	So	Svátek Proměnění Páně Dan 7,9–10.13–14 (2 Petr 1,16–19), Žl 97, Lk 9,28b–36

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.